

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2025

ОДНОШЕВНА ОЛЬГА, к.е.н., доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ, ЯК ЕЛЕМЕНТУ ПОЛІПШЕННЯ РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Внутрішній аудит є важливим інструментом підвищення ефективності управління підприємством, який дозволяє своєчасно виявляти ризики та забезпечувати діяльності компанії відповідно до поставлених стратегічних цілей. У сучасних умовах розвитку бізнесу з'являються нові підходи до його проведення, що сприяють підвищенню рівня управління та конкурентоспроможності підприємства. Зокрема, базовим аспектом до проведення внутрішнього аудиту є використання ризик-орієнтованого підходу, сутність якого полягає у фокусуванні аудиторських перевірок на найбільш критичних для підприємства ризиках. Аудитори визначають потенційні загрози, оцінюють їхній вплив і розробляють рекомендації для їхнього зниження. Основні етапи включають:

Також слід виділити методику ідентифікації та оцінки ризиків, визначення ключових контрольних точок, аналіз ефективності поточних заходів управління ризиками та розробку заходів щодо їх мінімізації. Графічне відображення цих рекомендацій представлено на рисунку 1.

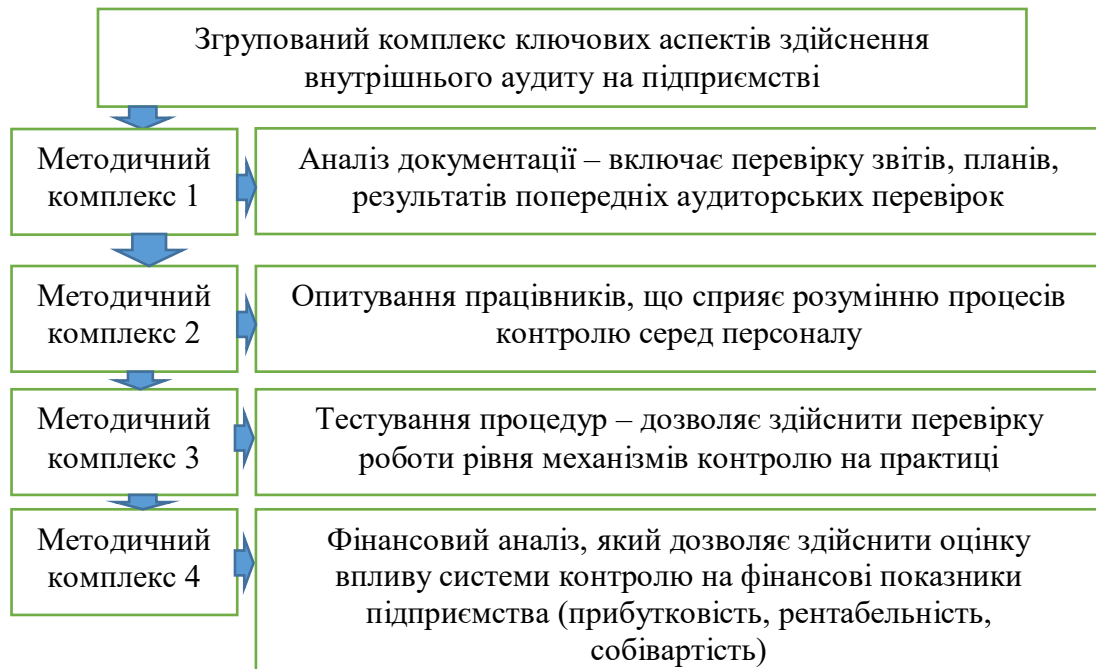

Рис. 1. Згрупований набір сучасних підходів до здійснення внутрішнього аудиту

Слід констатувати, що в сучасній практиці здійснення, як зовнішнього (незалежного), так і внутрішнього аудиту активно використовується процесний підхід, який розглядає підприємство як сукупність взаємопов'язаних процесів.

За цього підходу внутрішній аудит дає змогу проаналізувати ефективність виконання процесів, відповідність їхнім цілям і взаємодію між ними. Основними аспектами внутрішнього аудиту при використанні процесного підходу виступає оцінка ефективності бізнес-процесів, аналіз продуктивності та відповідності встановленим стандартам, розробка рекомендацій щодо оптимізації процесів. Сукупність компонентного аналізу здійснення внутрішнього аудиту представлена на рисунку 2.

Рис. 2. Згрупований набір компонентного аналізу при здійсненні внутрішнього аудиту

Окрім представлених компонентів, слід зазначити, що важливим аспектом якісного проведення внутрішнього аудиту, є його цифровізація та автоматизація за допомогою використання сучасних інформаційних технологій, що дозволяє значно підвищити ефективність внутрішнього аудиту. Основні напрями в цьому аспекті виступає використання спеціалізованого програмного забезпечення для аудиту, автоматизований моніторинг фінансових операцій, використання аналітичних платформ для прогнозування ризиків.

Загалом цифровізація внутрішнього аудиту дозволяє значно підвищити ефективність контролю, зменшити вплив людського фактору та прискорити процеси аналізу даних. Сучасні технології трансформують традиційні аудиторські практики, роблячи їх більш гнучкими, точними та аналітичними. В цьому ключі слід звертати увагу на роботизацію аудиторського процесу (RPA – Robotic Process Automation), за якого має місце автоматичне зчитування,

обробка та аналіз фінансових документів та звітності, використання роботизованих алгоритмів для перевірки відповідності операцій встановленим стандартам та політикам, а також скорочення рутинної роботи аудиторів через автоматизацію перевірки транзакцій та інших операцій.

Доволі простим та зручним у використанні сьогодні виступає використання хмарних технологій (Cloud Computing) та цифрових платформ, які забезпечують дистанційний доступ до аудиторської інформації в реальному часі з будь-якого місця, а також інтеграцію різних систем та джерел даних у єдину платформу для підвищення ефективності аналізу. Слід також підкреслити, що використання в процесі здійснення перевірок хмарних середовищ дозволяє спростити співпрацю між внутрішніми аудиторами, відділами підприємства та зовнішніми експертами.

Наступний підхід, на який слід звертати увагу аудиторам-практикам є саме комплаєнс-аудит, який орієнтований на перевірку відповідності діяльності підприємства внутрішнім та зовнішнім нормативним вимогам. При використанні даного підходу, аудитори аналізують відповідність управління підприємством його корпоративним політикам, дотримання законодавчих вимог, виявлення можливих правопорушень або шахрайства.

Спираючись, на вище представлений масив інформації стосовно підходів до здійснення внутрішніх перевірок, слід підсумувати та виділити таке поняття, як гнучкий (Agile) аудит, за якого слід застосовувати гнучкі методи управління аудитом, що дає змогу оперативно реагувати на зміни у бізнес-середовищі. Характерними рисами зазначеного аудиту виступають гнучкість у виборі об'єктів аудиту, короткі цикли аудиторських перевірок (спринти), а також постійна взаємодія аудиторів з керівництвом підприємства.

Останнім із ключових підходів до здійснення внутрішнього аудиту є використання, так званого, поведінкового аудиту, за якого слід оцінювати етичну культуру компанії, мотивацію персоналу та їхню відповідальність у виконанні контрольних функцій. Даний підхід включає аналіз корпоративної культури, оцінку рівня відповідальності співробітників, а також виявлення потенційних конфліктів інтересів.

Загалом слід підсумувати, що сучасні підходи до внутрішнього аудиту базуються на інтеграції новітніх технологій, ризик-орієнтованому аналізі та динамічних методах управління. Їх застосування сприяє підвищенню ефективності управління підприємством, оптимізації бізнес-процесів і мінімізації ризиків.

Список використаних джерел:

1. Боднар О. Внутрішньогосподарський контроль якості сільськогосподарської продукції. *Економіка та суспільство*, (26). 2021 р.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 3257- IX від 14.07.2023 р.
3. Закон України про «Аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2285- IX від 31.05.2022 р.

МЕЛЬНИК ЯНА. Науковий керівник – ТЮТЮННИК СВІТЛАНА Військовий збір: сутність, облікове відображення та особливості сплати у 2025 році.....	207
МИКИТЮК ВІКТОРІЯ. Науковий керівник – ПОТРИВАЄВА НАТАЛЯ Облікові аспекти витрат виробництва у рослинництві.....	209
МІЛЕВСЬКИЙ ВАДИМ. Науковий керівник – ЮРЧЕНКО ОЛЕКСАНДР Організація обліку власного капіталу в акціонерному товаристві	212
МОКІЄНКО ТЕТЯНА, ПРИЙДАК ТЕТЯНА, ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА Є-аудит: цифрова трансформація податкового контролю в Україні та світі	215
МОСКАЛЕНКО ЯРОСЛАВ. Науковий керівник - ДУБІНІНА МАРИНА Інтегрована звітність у системі корпоративної звітності: порівняльний аналіз із фінансовою звітністю.....	218
МОСКАЛИК АННА. Науковий керівник - МОШКОВСЬКА ОЛЕНА Автоматизація бухгалтерського обліку: перспективи та виклики.....	221
МОШКОВСЬКА ОЛЕНА Інтегрована звітність для молокопереробних підприємств України.....	224
МОШКОВСЬКА ОЛЕНА, ПУШКАР АНДРІЙ історія та особливості бухгалтерського обліку у Франції.....	227
НЕЖИВА МАРІЯ Внутрішній державний фінансовий контроль: виклики та перспективи модернізації.....	230
НЕЖИД ЮЛІЯ Екологічний облік як складова сталого розвитку аграрних підприємств.....	231
НЕМОДРУК ОЛЕКСАНДРА. Науковий керівник – КУЧМІЙОВА ТЕТЯНА Застосування штучного інтелекту у системі управління підприємством.....	234
НЕСТЕРЕНКО ІРИНА Оптимізація обліку фінансових інструментів для підвищення якості управлінських рішень у банках.....	237
НОВАК МАРГАРИТА. Науковий керівник – САДОВСЬКА ІРИНА Особливості обліку та оподаткування в неприбуткових організаціях: виклики та перспективи.....	240
ОДНОШЕВНА ОЛЬГА Сучасні підходи до проведення внутрішнього аудиту, як елементу поліпшення рівня управління підприємством.....	243
ОЛЯДНІЧУК НАТАЛІЯ, ПІДЛУБНА ОЛЬГА Обліково-аналітичне забезпечення розрахунків з дебіторами та його удосконалення.....	246
ОСТАПЕНКО ТЕТЯНА Напрями оптимізації бухгалтерського обліку основних засобів.....	249
ОСТАПЕНКО ТЕТЯНА Організація обліку розрахунків з покупцями.....	252
ОСТАПЕНКО ТЕТЯНА Розкриття інформації про виплати працівникам у звітності малого підприємства.....	255
ОСТАПЕНКО ТЕТЯНА Удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів.....	258

Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

*Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого
працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

25 березня 2025 р.

Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава

1015

Відповідальна за випуск, головний редактор: **Лега Ольга
Василівна**, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

Комп'ютерна верстка: **Лега Ольга Василівна**, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну
відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат,
економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших
відомостей.

